

Ozrena Lukića. I to bi bilo lijepo, emocionalno i dostojno. Nažalost, nažalost, dramtizacija, ekranizacija, remake - ili kako već hoćete - Lukine smrti izazvala je u meni, umjesto u autoru, samo neugodan osjećaj groze i srama. Loše je kada se osjećaš neugodno u ime drugoga. Trn u peti.

Tek na kraju, na odjavnoj špici, vidim da se dokumentarac dijelom temelji i na dnevničkim zapisima (plural, ako sam dobro shvatio), no to tako nisam doživio slušajući tekst. Pa ako jest plural, volio bih čuti i različite glasove. Uostalom, uz malo napora i tončevog truda može i glas amatera (možda upravo autora dnevnika) zvučati dobro.

Preporuka jest – pogledati film, pokazati mladim naraštajima (možda čak i na školi ili

u toku godine, svake godine), e ne bi li mladci možda shvatili da univerzum nije nastao njihovim rođenjem.

Zato ovaj dokumentarni film promatram kao prvi dio, ili uvod, ili poziv za nastavak u kojem bih volio vidjeti više članova Satnije. Volio bih da budu trajno zabilježene priče koje sam imao prilike čuti u klubskim prostorijama SOŽ-a, također od ljudi koji su kao članovi Satnije bili na planini, a nisam ih vidio u ovom filmu.

Duhovite i poučne, pa da i Ti, vjerni čitaocē ovih redaka, saznaš zašto se špek nikako ne smije sušiti na trotilu...

Hrvoje Grgić

Vlado Božić

Penjačke vježbe speleološke škole u Golubinjaku

IZVJEŠTAJI

Tajnički izvještaj SO HPD-a »Željezničar« za 2011.

U 2011. članarinu je uplatilo 58 članova. Održana su 44 sastanka, na kojima je bilo prosječno dvadesetak članova. Redovno su održavani sastanci izvršnog i upravnog odbora Planinarskog društva, na kojima su prisustvovali i članovi Odsjeka. Godišnja skupština održana je 11. veljače u prostorijama HPD-a »Željezničar«. Nakon službenog dijela i izglasavanja povjerenja prošlogodišnjem sastavu upravnog odbora, slijedila je slikovna prezentacija djelovanja Odsjeka u 2010. godini.

Problem sanitarnog čvora u prostorijama Društva napokon je riješen, na radost i zado-

voljstvo svih članova pa se zahvaljujemo svima koji su tome doprinijeli na bilo koji način. Osim sanitarnog čvora okrećeno je i stubište zgrade Društva, djelomično smo sanirali krovšte, te smo pogledali i okrećili prostorije Odsjeka. Pokrenuli smo digitalizaciju odsječkih sastanaka, čega su se prihvatile Ksenija i Nikolina.

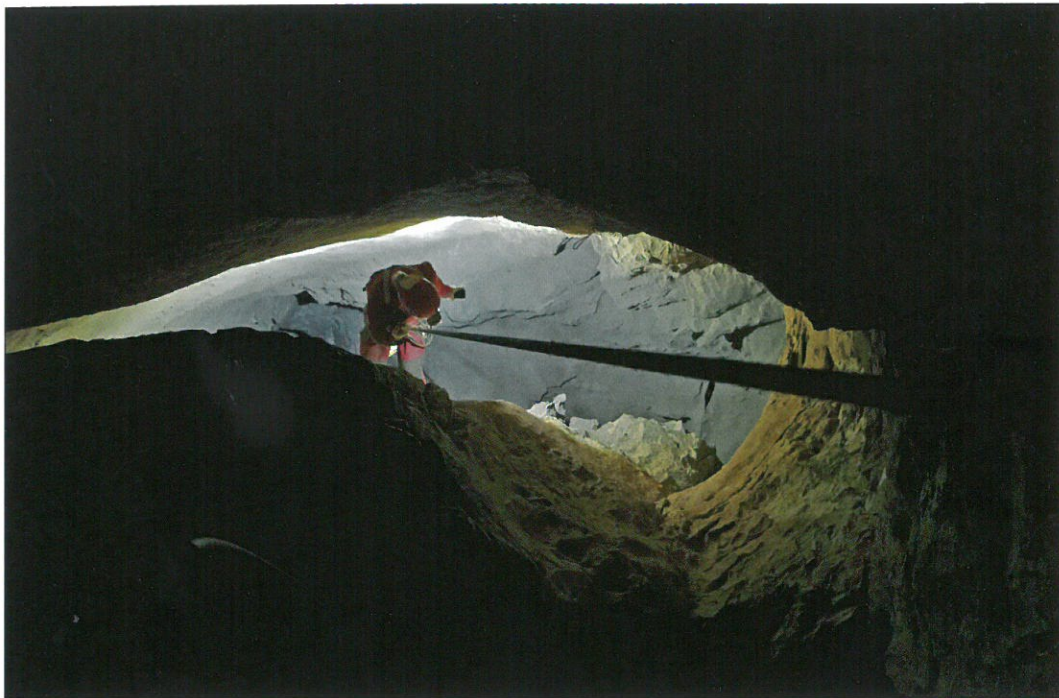
U proljeće 2010. izašlo je 57. godište časopisa »Speleolog« s bogatim speleološkim sadržajem.

Speleološka škola Odsjeka održana je od 7. ožujka do 14. travnja 2011. pod vodstvom Ivana Mišura. Sudjelovalo je 14 školaraca. Program škole sastojao se od 6 skupina predavanja, a te-

Dalibor Irljak

Propadna jama

Dalibor Jirkal

Jama kod Rašpora

renski dio od pet izleta i to ovim redom: Veternica, Gorsko Zrcalo, park šuma Golubinjak, Dvojama i Mala jama kod Klane te Babina jama kod Svetog Roka. Sudjelovali smo s predavanjima na školama drugih speleoloških i planinarskih odsjeka. Na početku godine održali smo, u suradnji sa Zagrebačkom zajednicom tehničke kulture, predavanje djeci o speleologiji u Čigoču (Hrvoje). U Domu Crvenog križa u Zagrebu održali smo predavanje o speleologiji za djecu osnovne škole (Hrvoje i Milivoj). Petra Kovač Konrad je nekoliko puta održala predavanje o speleoronjenju (Festival znanosti, Tečaj topografskog snimanja speleoloških objekata u Krnjaku). Opet u suradnji sa ZZTK-om i već tradicionalnom akcijom, Ljetni kamp tehničkih vještina održali smo, ovaj put u domu Crvenog križa, dva turnusa predavanja »Mala škola speleologije«. Pritom smo obišli s djecom rudnik Zrinski te im predstavili speleološke tehnike spuštanja i penjanja po užetu (Milivoj, Neven, Hrvoje, Eva i Tamara). U Odsjeku je Kazimir Miculinić (Cipi) održao predavanje vezano uz paleontologiju.

Početkom godine odradili smo vježbu samospašavanja na Tunelu u Zagrebu, kako

bismo ponovili tehnike samospašavanja prije nadolazeće škole. Ispit za speleologa položila je Inga Patarčić te je pritom održala predavanje o postavljanju jama. Petra Kovač Konrad, Vedran Jalžić i Iva Šklempe Kokić položili su *full cave* tečaj – treći i završni stupanj speleoronjenja, na izvoru Zagorske Mrežnice. U Paklenici je održan 5. Europski kongres o speleospašavanju (European cave rescue meeting, ECRM). Na njemu su sudjelovali i naši članovi Vedran Jalžić i Marin Lukas, a organizirala ga je Komisija za speleospašavanje HGSS-a.

U Perušiću je održan stručni seminar o speleološkom katastru, na kojem su bila prisutna 24 člana Odsjeka (Kuhta, Fritz i Cipi su sudjelovali s predavanjima, a Marin s posterom). Prisustvovali smo okruglom stolu »Zrmanja uokvirena kršem«, gdje je Boltek održao predavanje »Povijest speleoloških istraživanja područja uz Zrmanju«. Promotivne štandove imali smo na sajmu minerala Mineral Expo 2011 u Domu sportova, Noći istraživača u Avenue Mallu i Tehničkom muzeju, te na Festivalu znanosti u Tehničkom muzeju, sve u Zagrebu. Na speleoskupku u Kamanju sudjelovali smo s dvije pre-

zentacije, tri predavanja i jednim filmom, a izložili smo i nekoliko fotografija. Na proslavi godišnjice Parka prirode Biokovo Cipi i Bančo su održali predavanja »Pleistocenska fauna Parka prirode Biokovo« i »Špiljski tipski lokaliteti Biokova«. Sudjelovali smo na tečaju topografskog snimanja speleoloških objekata u Krnjaku. I ove smo godine imali predstavnika na 13. Fossilijadi pored špilje Tamnice (kod Potoka Tounjskog). Na međunarodnoj školi krša u Postojni sudjelovali smo sa posterom »Protection of karst landscape diversity of National park Krka (Croatia) through cave explorations (Miljacka 2)« koji su napravili Ivan Mišur i Petra Kovač Konrad. U rujnu smo kao Odsjek sudjelovali na Prvom festivalu speleološkog filma u Karlovcu filmom Šamaramte. U svibnju je peteročlana ekipa (Bančo, Šišmiš, Vedran, Petra i Fritz) sudjelovala na projektu markiranja bjeloglavih supova na području kvarnerskih otoka. Ove su godine dva naša člana (Ivan Mišur i Ruder Novak) pristupili Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja.

U 2011. istražili smo Propadnu jamu kod Broda na Kupi i Jamu iza Tonkinih vrata na Crnopcu (put Malog princa) te dovršili istraživanje Frkine jame kod Cerovca i Vranovinskog po-

nora (Vranovine). Nastavili smo intenzivno istraživanje u jami Muda Labudova te smo više puta sudjelovali u istraživanju jamskog sustava Kita Gaćešina – Draženova puhaljka. Sudjelovali smo u istraživanju jame kod Matešića stana na Braču i Jame kod Rašpora te u logoru na Šverdi. Dio članova je početkom godine sudjelovao na ekspediciji u Ukrajini, gdje su istraživali u najduljoj špilji Europe Optimističnoj (232 km). Rekognoscirali smo po Dinari i pronašli 15-ak objekata.

I ove smo godine organizirali speleološke logore na Crnopcu i na Cetini. Na Crnopcu smo radili u jami Muda Labudova, a istražili smo i dvije manje jame u blizini logora kod Jame vjetrova. Drugi dio logora bio je na izvorištu Cetine, gdje smo tražili nove ulaze u špilju Kotlušu. Na speleoronilačkom logoru na istom području istraživali smo u izvorima: Rumin, Ruda, Kosinac i Grab. U Grabu je pronađena čovječja ribica, što je njen prvi nalaz na području rijeke Cetine.

Osim istraživanja, ove smo godine posjetili: Željavu (nekoliko puta), špilju Veternicu na Medvednici (više puta) i u njoj povukli novi poligonski vlak od ulaza pa sve do plaže, jamu

Dalibor Jirkal

Istraživanje na području Šverde

Ante Sušić

Prizor iz Veternice, sa speleološke škole

Dvogaću na Medvednici, Siničića špilju kod Brinja, Ledenicu kod Pećinskog vrha, Sustav Mala Boka- BC4 u Sloveniji, jamu Munižabu na Crnopcu (nekoliko puta), jamu Bobaj kod Metkovića (ponovili smo nacr), jamu u Predolcu kod Metkovića (paleontološko istraživanje), Abbiso di Trebiciano kod Trsta, Grgosovu špilju kod Samobora, Špilju u kamenolomu Tounj, izvor u Medveji, Špilju u Peranima, Ponor Gotovž kod Klane, Škabac špilju (Križišće, Bakar), Bukovac špilju (Lokve, Gorski kotar), Minjeru i špilju Lučice na Braču, izvor špilju Tounjčicu, špilju Ovčaricu i jamu Čampari na Cresu, špilju Čardušu, špilju Pijavicu kod Senja, Zooneberg kod Masstrichta (Nizozemska), špilju Kuća i izvor špilju Pećina na Kordunu, jamu Brestovicu na Krku, Veliku Kicljevu jamu kod Ravne Gore i špiljski sustav Matešičeva-Popovačka špilja u kanjonu Korane. U susjednoj BiH posje-

tili smo nekada supertajni podzemni kompleks ARK D-0 u blizini Konjica.

Speleoloronilački smo istraživali na izvoru Zagorske Mrežnice kod Ogulina (više puta), u vrulji Zečici kod Selina (više puta), jami Klisuri kod Perakovića, Vrbničkoj špilji na Krku, Picinovoj jami u Istri, Tounjčici kod Tounja, izvorima Bakovcu i Ričici na Gračaćkom polju, sustavu Vrelo-Pećine kod Ogulina, Modrića vrulji kod Modrića, Maloj Lešnici kod Delnica, izvoru Kupice, izvoru Bistracu te na izvoru Suvaji kod Mekinjara.

I ova godina je tradicionalno obilovala dobrom suradnjom s drugim speleološkim udrugama, a najviše s našim dragim prijateljima iz SU-a Spelunka i SU-a Estavela, kojima dugujemo puno lijepih trenutaka i druženja te im se ovim putem zahvaljujemo. Uz sve ove aktivnosti, članovi Odsjeka su se družili i planinarili diljem lijepe naše.

Tajnik Ivan Mišur

OSVRTI NA PUBLIKACIJE

Domaće monografije

Katalog fotografija zaštićenih prirodnih vrijednosti Zadarske županije

Ovu publikaciju izdala je početkom 2011. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije. Urednik joj je mr. sc. Mirko Đinđić, autorica teksta mr. sc. Morana Babajko, a autori fotografija Ivan Aladrović, Donat Petricioli i anonimni autori Arhive JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije i Ronilačkog kluba »Sv. Roko« iz Bibinja. To je knjiga velikog formata, mekih korica, tiskana na 144 stranice finog papira, s mnoštvom izvanrednih fotografija u boji. Između ostalih zaštićenih dijelova prirode, tu je, kao spomenik prirode, predstavljena i Modrić špilja u Rovanjskoj udaljena oko 30 km od Zadra. Na stranama 104-107 je 27 fotografija. Iz teksta se doznaje da je špilja otkrivena 1980., da je 1986. proglašena geomorfološkim spomenikom prirode, da je špilja jedno od nalazišta špiljskog medvjeda, da

je duga 829 m, da obiluje mnogobrojnim sigastim ukrasima i da se može posjetiti uz stručno vodstvo vodiča.

Uz knjigu izdan je i CD s istim slikama i tekstom na hrvatskom i engleskom jeziku.

Vlado Božić

Osvrt na Zbornik radova simpozija Dani Branimira Gušića

Godine 2010., na 60-godišnjicu osnutka NP-a Mljet, održan je simpozij, a potom i izdana ova monografija, zbornik radova »Nove spoznaje iz prirodoslovlja otoka Mljeta«. Urednici Paula Durbešić i Adam Benović prikupili su brojne prirodoslovne doprinose valorizaciji našega najjužnijeg nacionalnog parka, što je nastavak djela započetog sličnom monografijom iz 1995., povodom 35. obljetnice.

Materijal pokriva širu prirodoslovnu tematiku, pa je od 25 članaka i još 20 sažetaka tek mali dio izravno vezan uz speleologiju, premda skoro svi barem spominju neku od brojnih mljetskih špilja. Speleolozima su svakako najzanimljiviji članci »Speleološki objekti otoka Mljeta« (Miculinić i suradnici), te opis triju anhidralnih objekata (s troslojnom izmjenom slatke, bočate i morske vode) Marijane Cukrov i suradnika. Od brojnih bioloških tema izdvojio bih opis faune šišmiša (Mazija i suradnici). Među sažecima za speleologe su zanimljivi prilozi o speleoronjenju (Petra Kovač Konrad i suradnici), te podzemnoj fauni (Helena Bilandžija i suradnici). Nije naodmet reći da i ostali članci obiluju zanimljivostima, pa bi svaki prirodnjak morao naći nešto za sebe, a Mljet - poveznica svih članaka - svojom bi jedinstvenošću i ljepotom bio najbolja preporuka za proučavanje ove monografije.

Milivoj Uroić

